

Hlavným cieľom mojej diplomovej práce bolo priniesť úplný výklad hmotne právnych dispozitívnych úkonov, uplatňujúcich sa v oblasti manželského majetkového práva. Ide o úkony, prostredníctvom ktorých je možné vytvoriť v rámci majetkového spoločenstva manželov „Dohodnutý režim“, odkláňajúci sa od „Režimu zákonného“. Manželia, eventuálne i snúbenci môžu realizovať svoju autonómnu vôľu a formou dohody tak dospieť k ich vzájomnému konsenzu ohľadne otázok rozsahu či predmetu majetku i otázok hospodárenia s týmto majetkom.

Významným prielomom sa v oblasti manželského majetkového práva stal, v mojej diplomovej práci niekoľko krát zmieňovaný zákon č. 91 / 1998 Sb., novelizujúci zákon o rodine i občiansky zákonník. Zakotvil novú úpravu majetkového práva manželov, označovanú ako spoločné imanie manželov (SJM). SJM nahradilo dovtedajšiu úpravu bezpodielové spoluvlastníctvo manželov (BSM). SJM sa vyznačuje značnou dispozitívnosťou, nahradzujúcou predošlú kogentnosť BSM. Je to predovšetkým zmluvná voľnosť a to nie len manželov, ale i osôb, ktoré chcú vstúpiť do zväzku manželského, ktorá činí z dnešnej českej úpravy majetkového práva manželov úpravu, odpovedajúcu súčasným požiadavkám demokratických právnych štátov.

Spoločnosť a vôbec spoločenské vzťahy sú neustále zložitejšie a to sa prejavuje i v oblasti práva vlastníckeho, ktorému je nutné venovať stále väčšiu pozornosť, predovšetkým, pokiaľ ide o jeho ochranu. Inštitút SJM zahrňuje radu dohôd, zaisťujúcich možnosť dostatočnej ochrany vlastníckemu právu oboch manželov i právam s nimi súvisiacim. Úprava modifikácií SJM má veľký význam nie len z hľadiska právneho, v zmysle možnosti dohodnutia pravidiel v majetkových vzťahoch manželov, ale i z hľadiska morálneho, či medziľudského, kde funguje ako poistka, ktorou sa manželia, či snúbenci, môžu vyhnúť eventuálnym budúcim majetkovým nezhodám. V dobe, kedy muž a žena uzatvárajú manželstvo tak síce činia, aspoň vo väčšine prípadov, z lásky , no bolo by krátkozraké, nepripúšťať si možnosť neúspechu. Realita potvrdená i celou radou štatistík je taká, že množstvo rozvodov rok od roku stúpa a spoliehať sa na šťastie, či bezproblémové riešenie majetkových sporov v dobe, kedy už ružové okuliare i pocit lásky dávno zapadli v prach spomienok, je väčšinou naivné. Samozrejme, nie je vylúčené, aby sa všetky majetkové vzťahy manželov, po celú dobu manželstva, ako i pri jeho zániku riadili zákonným režimom SJM. Avšak v prípadoch, kedy sú napríklad predmetom vlastníctva veľké majetkové hodnoty alebo je jeden z manželov podnikateľom, sa dispozitívne úkony môžu stať prostriedkami, ktoré vôbec vznik eventuálnych nezhôd vylúčia. Predovšetkým v týchto prípadoch je nevhodné, dívať sa v dobe uzatvárania manželstva na predmanželskú zmluvu alebo neskôr, už v manželstve, na ďalšie dohody umožňujúce modifikáciu SJM cez prsty. Dispozitívnymi úkonmi je totižto možné vytvoriť dohodnutý režim, ktorý bude poskytovať ochranu vlastníckemu právu po celú dobu manželstva, vrátane doby jeho eventuálneho zániku, efektívnejšie než režim zákonný.

Za primárny výstup diplomovej práce tak považujem odôvodnenie môjho názoru, že súčasná česká právna úprava SJM poskytuje dostatočný priestor pre autonómne chovanie snúbencov i manželov v oblasti ich majetkových vzťahov. Úprava obsahuje dostatočné množstvo možných dohôd a z tohto hľadiska je adekvátne dnešnému vývoju a potrebám spoločnosti. Inštitút SJM vyznačujúci sa dispozitívnosťou, prekonávajúcou v minulosti preferovanú kogentnosť, zakotvuje i „Režim zákonný“. Podľa môjho názoru existencia tohto režimu, predstavuje z hľadiska možnosti slobodného rozhodovania manželov jednu z eventúálnych volieb, spočívajúcu v práve manželov, ponechať existenciu ich majetkových vzťahov v réžii „Zákonného režimu“, čiže bez uzatvárania modifikačných dohôd.